

UZASADNIENIE

do zarządzenia Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
z dnia 31 grudnia 2013r.

Zgodnie z art. 28 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) dla obszaru Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony utworzono obszar Natura 2000.

Decyzją Komisji Europejskiej 2009/93/WE z 12 grudnia 2008 r. ostoja Cieszyńskie Źródła Tufowe została zatwierdzona, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych opracowanym w marcu 2003 r. (zaktualizowanym w lutym 2008 r.) obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 został wyznaczony dla ochrony:

- siedlisk nieleśnych:
  - **7220** Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*,
- siedlisk leśnych:
  - **9130** Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
  - **9170** Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
  - ***91E0** Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).

Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 został sporządzony zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie sporządzania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Ponieważ w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 nie ma krajowych form ochrony przyrody, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10, nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części. Przedmiotowa ostoja położona jest częściowo w granicach administracyjnych Nadleśnictwa Ustroń, które realizuje gospodarkę leśną w oparciu o Plan Urządzenia Lasu na lata 2008 - 2017, który nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Nie ma zatem podstaw do zastosowania art. 28 ust. 11 pkt 3a ustawy o ochronie przyrody i wyłączenia gruntów leśnych Skarbu Państwa z zakresu opracowania planu zadań ochronnych.

Plan zadań ochronnych będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, został przygotowany z uwzględnieniem zapisów Standardowego Formularza Danych dla tego obszaru oraz wszystkich dostępnych danych i materiałów, a w szczególności opracowań:

- Ekspertyza botaniczna dla potrzeb sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” (Parusel J. 2012);
- Ekspertyza hydrologiczna na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony Natura 2000 „Cieszyńskie Źródła Tufowe” (Molenda T., Nejfeld P. 2012).

Zapisy planu zadań ochronnych sformułowano z uwzględnieniem następujących ustaleń dotyczących stanu ochrony siedlisk przyrodniczych na podstawie dostępnych danych, w tym ekspertyz sporządzonych na potrzeby opracowania przedmiotowego dokumentu.

Potwierdzono występowanie, w stanie kwalifikującym do uznania za przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000:

- siedliska nieleśnego:
  - *7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*,
- siedlisk leśnych:
  - 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
  - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
  - *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe).

Mając na względzie ww. uwarunkowania formalne i merytoryczne w planie zadań ochronnych określono:

1. Zagrożenia dla przedmiotów ochrony:

- 1) dla siedliska 7220 źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* zidentyfikowano poniższe zagrożenia.

Do grupy zagrożeń powodujących mechaniczne niszczenie siedliska zaliczono: porzucanie odpadów w obrębie siedliska, działalność dzików, a także procesy związane z erozją. W enklawach zlokalizowanych w gminach Dębowiec, Goleiszów i Skoczów w obrębie płatów siedliska stwierdzono obecność odpadów, które doprowadzają do mechanicznego uszkodzenia siedliska. W części obszaru w gminie Goleiszów zaobserwowano mechaniczne niszczenie siedliska przez dziki, które w bezpośrednim sąsiedztwie miejsc wytrącania się martwic mają buchtowiska. Zagrożeniem istniejącym jest także erozja skarpy otaczającej płat siedliska w Lesie Kamieniec. Osypująca się ziemia doprowadza do zmian przepływu wód i powoduje niszczenie wykształconych struktur wapiennych. Mechaniczne uszkodzenie siedliska nastąpiło także w wyniku konserwacji linii energetycznej, przebiegającej przez obszar w gminie Jasienica. W wyniku prowadzonych prac siedlisko zostało zasypane gałęziami pochodzącymi z wycinki. Zagrożeniem potencjalnym, mogącym powodować bezpośrednie mechaniczne niszczenie siedliska, może być także zrywka drewna. Ponadto działania związane z gospodarką leśną tj. odnawianie lasu po wycince, całkowite usunięcie drzewostanu, usuwanie martwej materii organicznej oraz trzebieże mogą powodować zwiększenie spływu powierzchniowego wód, a tym samym zainicjować procesy erozyjne w obrębie siedliska i zaburzające wytrącanie się martwicy wapiennej. Zwiększenie spływu powierzchniowego może również nastąpić na skutek zmiany sposobu użytkowania gruntów, w wyniku przekształcenia użytków zielonych na grunty orne. Zagrożeniami wpływającymi na warunki mikroklimatyczne i świetlne w obrębie siedliska są konserwacja linii energetycznej oraz nadmierny rozwój rodzimych gatunków ekspansywnych i obcych gatunków inwazyjnych. W ramach prac zabezpieczających linię usunięto czeremchy zwyczajne, stanowiące naturalną osłonę siedliska. W enklawach zlokalizowanych w gminach Dębowiec i Goleiszów stwierdzono nadmierny rozwój pokrzywy zwyczajnej, a w enklawie w gminie Goleiszów nadmierny rozwój rodzimych gatunków ekspansywnych. Zagrożeniem potencjalnym są natomiast gatunki inwazyjne, których ekspansja może nastąpić w gminach Jasienica i Skoczów. Nadmierny rozwój rodzimych roślin ekspansywnych i roślin inwazyjnych powoduje lub może powodować zacienienie siedliska i obniżenie temperatury wody, co wpływa niekorzystnie na proces wytrącania się martwicy wapiennej. Ponadto nadmierny rozwój ww. gatunków stanowi konkurencję dla mszaków, gdyż słabo rozkładające się części tych roślin powodują wypieranie mszaków.

Do grupy zagrożeń mogących potencjalnie wpływać na chemizm wód zaliczono infrastrukturę drogową, zabudowę oraz działalność rolniczą lub leśną. W enklawie „Morzyk” w gminie Jasienica zanieczyszczenia mogące spływać z drogi ekspresowej S1 mogą powodować zmianę składu

chemicznego wód źródła, a tym samym zaburzać procesy wytrącania się martwicy. Jako zagrożenie potencjalne wskazano również zabudowę rozproszoną. Zabudowywanie i utwardzanie terenów dotychczas biologicznie czynnych będzie skutkować zmniejszeniem powierzchni terenu, z którego następowała infiltracja wód do gruntu, a tym samym wpłynąć na ilość i jakość wód w źródłach. Zabudowa rozproszona może także być źródłem ścieków komunalnych, które odprowadzane do gruntu w granicach zlewni bezpośredniej źródeł mogą zaburzać biogeochemiczne uwarunkowania wytrącania się martwicy wapiennej. Potencjalnym zagrożeniem może być również działalność związana z rolnictwem lub leśnictwem. Stosowanie środków chemicznych i nawozów na tych terenach, w granicach zlewni bezpośredniej, może wpływać na wytrącanie martwicy. Do grupy zagrożeń powodujących zakłócenie swobodnego i naturalnego spływu wód zaliczono obecność prowizorycznych ujęć w gminie Skoczów. Ujęcia wód zaburzają wytrącanie się martwicy wapiennej. Jako zagrożenie potencjalne zidentyfikowano także możliwość zaburzenia warunków spływu wód cieką w enklawie „Morzyk”, w sytuacji zmiany wysokości piętrzenia wód w pobliskim stawie, gdyż w przypadku przeprowadzenia takiej inwestycji następuje zwiększenie ryzyka wystąpienia cofki, a wody ze stawów mogły by doprowadzić do erozji dennej cieką;

- 2) dla siedlisk leśnych: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*), *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) zidentyfikowano poniższe zagrożenia.

Podczas analizy czynników powodujących lub mogących stanowić potencjalne zagrożenie dla zachowania siedlisk leśnych we właściwym stanie ochrony, zidentyfikowano zarówno zagrożenia istniejące i potencjalne.

Zagrożenia istniejące obserwuje się w odniesieniu do siedliska grądów. W wyniku działalności człowieka dochodzi tu do fizycznej degradacji siedliska. Stwierdzono przypadki naruszenia siedliska w wyniku niekontrolowanego ruchu pojazdów mechanicznych, głównie motocykli. Ponadto w obrębie siedliska grądów zaobserwowano obecność odpadów, które również doprowadzają do fizycznego niszczenia siedliska. Do fizycznego naruszenia siedlisk może dochodzić również w wyniku prowadzenia gospodarki leśnej. Zrywka drewna może spowodować mechaniczne zniszczenie lub uszkodzenie siedlisk. Jednak z uwagi na stosowanie w obrębie obszaru rębni stopniowych zagrożenia wynikające z gospodarki leśnej zakwalifikowano do grupy potencjalnych. Zagrożeniami potencjalnymi dla wszystkich siedlisk leśnych jest: odnawianie lasu po wycince, usuwanie martwych i umierających drzew oraz przerzedzenie warstwy drzew. Ręczne i mechaniczne przygotowanie gleby przed odnowieniem sztucznym może wzmacniać erozję powierzchniową oraz sprzyjać inwazji obcych gatunków roślin, co może wpływać niekorzystnie na strukturę i funkcjonowanie ekosystemu leśnego. Odnowienie sztuczne może przyczyniać się do uproszczenia struktury wiekowej, gatunkowej, genetycznej, poziomej i pionowej drzewostanów. Usuwanie martwej materii organicznej z gruntów zalesionych może przyczyniać się do zwiększenia spływu powierzchniowego wód opadowych, a tym samym erozji wodnej, a także powodować zaburzenie struktury i funkcjonowania ekosystemów leśnych. Natomiast trzebieże mogą wzmacniać erozję powierzchniową, uszkodzanie drzew i kierunkową selekcję genetyczną. Intensywność trzebieży, niedostosowana do potrzeb pielęgnacyjnych, może przyczyniać się do zmniejszenia zapasu biomasy. Ponadto dla grądów i łęgów jako zagrożenie potencjalne wykazano wycinkę lasu, która może wzmacniać erozję powierzchniową oraz sprzyjać inwazji obcych gatunków roślin, co wpływa niekorzystnie na strukturę i funkcjonowanie ekosystemu leśnego. W odniesieniu do grądów w enklawie „Skarpa Wiślicka” oraz łęgów w enklawie „Morzyk” zagrożeniem mogą być inwazyjne gatunki roślin;

2. Cele działań ochronnych:

- 1) dla siedliska 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* określono poniższe cele działań ochronnych, mając na względzie co najmniej utrzymanie siedliska w obszarze. Jako cel ogólny określono również konieczność tworzenia warunków dla rozwoju roślinności wskaźnikowej. Ponadto jako cel działań ochronnych wskazano rozpoznanie czynników wpływających na skład chemiczny wód w źródłach. W związku z identyfikacją zagrożeń mogących powodować mechaniczne niszczenie siedliska lub inicjujących procesy erozyjne konieczne jest podjęcie działań w celu ich wykluczenia lub ograniczenia. W enklawie Morzyk zidentyfikowano zagrożenie związane z konserwacją terenu wokół linii energetycznej w obrębie płatu siedliska. Dlatego konieczne jest podjęcie działań w celu zapewnienia rozwoju roślinności, która osłaniać będzie ten płat. Działania zostaną również ukierunkowane na wspomaganie procesu biodepozycji martwicy wapiennej. Ze względu na fakt, że część źródeł została prowizorycznie ujęta, zachodzi konieczność likwidacji tych ujęć w celu unaturalnienia wypływu wód, co wpłynie na uwarunkowania wytrącania się martwicy wapiennej. Celem działań będzie także dążenie do poprawy wskaźników „Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych” i „Obce gatunki inwazyjne”. Nie określa się celów ani działań dla zagrożenia wynikającego z pozbywania odpadów z gospodarstw domowych z uwagi na fakt, że utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gmin;
- 2) dla siedlisk leśnych: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) określono poniższe cele działań ochronnych, mając na względzie co najmniej utrzymanie siedlisk w obszarze. W celu poprawy wskaźników parametrów specyficzna struktura i funkcje siedlisk, wpływających na obniżenie ich oceny ogólnej, jako cele określono konieczność dokonania przebudowy struktury i „postarzenie” drzewostanów oraz zwiększenie biomasy i wymiarów martwych drzew. Ze względu na fakt, że dobrze wykształcony system leśny ma drzewa we wszystkich fazach rozwojowych, tj. młodnik, tyczkową, drągowinę, drzewostan dojrzewający, drzewostan dojrzały, starodrzew, a także drzewa rozkładające się, konieczne jest zwiększenie ilości martwego drewna, w celu poprawy wskaźników parametru struktura i funkcje ocenionych na poziomie niezadawalającym i złym.

3. Działania ochronne:

- 1) dla siedliska 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* zaplanowano wykonanie poniższych zadań ochronnych.
W celu spowolnienia spływu wód i wytworzenia dogodniejszych warunków dla procesu biodepozycji martwicy wapiennej przewidziano ułożenie w poprzek koryt wybranych cieków, w których występuje siedlisko, drewnianych kłód. Przegrodzenie cieków zaplanowano jedynie w enklawach Las Grabicz i Las Kamieniec aby możliwe było porównanie skuteczności tego działania i ewentualne jego zastosowanie w kolejnych enklawach obszaru. Działania ochronne będą również polegały na ograniczeniu rozprzestrzeniania się rodzimych gatunków ekspansywnych i obcych gatunków inwazyjnych. Kolejnym działaniem realizowanym w Lesie Grabicz i Lesie Kamieniec będzie wyodrębnienie z istniejących wydzieleń leśnych terenów w postaci odrębnych pododdziałów. Na tak wyznaczonych terenach gospodarka leśna dostosowana będzie do potrzeb ochrony siedliska poprzez prowadzenie prac leśnych w sposób wykluczający możliwość fizycznego niszczenia siedliska oraz przersedzenie drzewostanu w wybranych miejscach. Jako działania ochronne przewidziano także modyfikację zasad gospodarowania na gruntach leśnych znajdujących się w granicach zlewni bezpośredniej-topograficznej cieków. Modyfikacja ta polegała będzie na: kształtowaniu i utrzymaniu złożonej struktury pionowej i poziomej drzewostanów, preferowaniu odnowienia naturalnego, prowadzeniu prac zrębowych i zrywkowych w okresie zimowym, rekultywacji nowopowstałych

szlaków zrywkowych, pozostawianiu martwego drewna. Zaplanowano także konieczność usunięcia resztek pozrębowych (gałęzi) z misy źródłiska w Lesie Kamieniec. Z uwagi na brak możliwości jednoznacznego wskazania źródeł zanieczyszczeń wpływających na skład chemiczny wód w źródłach przewidziano wykonanie badań w zakresie standardów jakości gleb w zlewni cieków i wód źródeł. Badania gleb posłużą do sporządzenia wskazań do stosowania nawozów na gruntach użytkowanych rolniczo w celu ograniczenia możliwości przedostawania się nawozów do wód, a tym samym zmiany ich chemizmu. Działaniem fakultatywnym dla użytkowników terenów rolniczych będzie stosowanie wskazań do nawożenia. W związku z tym, że dwa płaty siedliska w Lesie Kamieniec i Morzyku położone są w bezpośrednim sąsiedztwie obsypujących się skarp konieczne jest podjęcie działania mającego na celu ich zabezpieczenie. Dlatego zaplanowano faszynowanie prawych brzegów potoków. Z uwagi na fakt, że w bezpośrednim sąsiedztwie płatu siedliska w enklawie Morzyk przebiega linia energetyczna, której konserwacja wymaga ingerencji w ten obszar przez właściciela sieci, zostaną podjęte działania mające a celu wypracowanie zasad prowadzenia prac. W obrębie dwóch płatów siedliska w enklawie Skarpa Wiślicka istnieją prowizoryczne ujęcia wód. Konieczne jest ich usunięcie w celu poprawy warunków biodepozycji martwicy. W odniesieniu do siedliska źródeł wapiennych zaplanowano prowadzenie monitoringu przez okres obowiązywania planu zadań ochronnych, w celu zaobserwowania zachodzących zmian i tendencji. Przewidziano monitorowanie realizacji działań ochronnych poprzez nadzór nad prowadzonymi działaniami ochronnymi. W ramach planu prowadzony będzie również monitoring przyrodniczy stanu ochrony siedliska w oparciu o metodykę opracowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska;

- 2) dla siedlisk leśnych: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) zaplanowano wykonanie poniższych zadań ochronnych.

Ze względu na niską ocenę wskaźników parametru specyficzna struktura i funkcje, opisujących udział martwego drewna na siedlisku, przewidziano pozostawianie martwych i obumierających drzew w celu dążenia do ich poprawy. Dodatkowo wskazano na konieczność wyznaczenia w drzewostanach przeznaczonych do trzebieży późnej, okołorębnych, rębnych i przeszłorębnych kęp drzewostanu do ich naturalnego rozkładu. Wybrane płaty siedlisk wymagają również przebudowy struktury gatunkowej, pionowej i poziomej drzewostanów w celu doprowadzenia do zgodności z siedliskiem. W obrębie niektórych płatów wymagane jest również preferowanie odnowienia naturalnego, a także użytkowanie drzewostanów rębniami złożonymi z długim okresem odnowienia. Jeden z płatów siedliska grądu i jeden płat siedliska łęgu wymagają podjęcia działań w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się obcych gatunków inwazyjnych. W ramach działań przewidzianych dla siedliska łęgów wskazano na konieczność wyłączenia z użytkowania wszystkich płatów tego siedliska tj. podgórskiego łęgu jesionowego. W odniesieniu do siedlisk leśnych zaplanowano również prowadzenie monitoringu przez okres obowiązywania planu zadań ochronnych, w celu zaobserwowania zachodzących zmian i tendencji. Przewidziano monitorowanie realizacji działań ochronnych poprzez nadzór nad prowadzonymi działaniami ochronnymi. W ramach planu prowadzony będzie również monitoring przyrodniczy stanu ochrony siedlisk. W odniesieniu do siedliska łęgów będzie on prowadzony stricte w oparciu o metodykę opracowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Natomiast monitoring buczyn i grądów, dla których nie opracowano dotąd metodyk, będzie prowadzony w oparciu o zakresy parametrów i wskaźników opracowanych dla siedliska 9160 „grąd subatlantycki” lecz dostosowanych do specyfiki tych siedlisk.

W wyniku przeprowadzonej analizy dostępnych dokumentów planistycznych stwierdzono potrzebę dokonania zmian w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin Goleszów, Jasienica i Skoczów. W odniesieniu do planów w Gminie Goleszów wskazano na konieczność odstąpienia od

możliwości utworzenia specjalistycznych gospodarstw hodowli drzew i krzewów a także zwierzyny leśnej. Dopuszczenie realizacji tego typu gospodarstw mogło by skutkować możliwością wystąpienia zidentyfikowanych zagrożeń, zarówno dla siedliska źródlisk jak i siedlisk leśnych, polegających na zwiększeniu spływu powierzchniowego, a tym samym wzmożeniu erozji powierzchniowej, rozwoju ekspansywnych roślin zielnych lub obcych gatunków inwazyjnych. Konieczne jest również wpisanie i naniesienie granic obszaru Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001. We wskazanych w zarządzeniu planach należy wprowadzić zakaz stosowania oczyszczalni ścieków z systemem rozsączania do gruntu, a także obowiązek budowy i utrzymania szczelnych zbiorników bezodpływowych na ścieki bytowo-gospodarcze lub podłączenia do kanalizacji sanitarnej oraz obowiązek budowy i utrzymania szczelnych zbiorników na gnojówkę i płyt obornikowych w gospodarstwach, w których takie odpady są lub będą wytwarzane. Odprowadzanie ścieków do gruntu może powodować zaistnienie zagrożenia polegającego na zanieczyszczeniu wód w źródłach, co skutkować może zaburzeniem wytrącania się martwicy wapiennej. W odniesieniu do Uchwały Rady Gminy Jasienica z 26 października 2006 r. zaproponowano ponadto wprowadzenie zapisu uniemożliwiający rozbudowę grobli, skutkującej podwyższeniem wysokości piętrzenia wód w stawach. podniesienie wyskokowi piętrzenia wód w stawach powodowało by zwiększenie ryzyka wystąpienia zjawiska cofki, która mogła by zagrażać strukturom wapiennym wykształconym w enklawie „Morzyk”. W odniesieniu do Uchwały Rady Gminy Jasienica 24 czerwca 2004 r. wskazano na konieczność wprowadzenia zapisu obligujący do budowy i utrzymania szczelnego systemu odprowadzania wód deszczowych i roztopowych z drogi, które kierowane będą poza zlewnię źródliskową potoku w enklawie Morzyk. W wyniku analizy pozostałych obowiązujących dokumentów planistycznych nie stwierdzono kolizji ich zapisów z zasadami zachowania przedmiotów ochrony, w związku z tym nie sformułowano wskazań do ich zmian.

W wyniku prac nad planem zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru stwierdzono, że nie jest konieczne sporządzenie Planu Ochrony dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001.

Przebieg granic ostoi Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 przedstawiono na załączniku mapowym oraz opisano w oparciu o 463 punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie PL-1992 (zał. 1 i 2 do Zarządzenia).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt prawny

Akt prawny oddziałuje na właścicieli i zarządców gruntów, mieszkańców gmin: Dębowiec, Grodziec, Jasienica i Skoczów, rolników oraz PLG LP Nadleśnictwo Ustroń.

Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i jednostek samorządu terytorialnego

Realizacja działań ochronnych przewidzianych w planie w głównej mierze finansowana będzie z funduszy celowych, pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach. Również inne podmioty wskazane do realizacji określonych działań będą mogły pozyskać środki na ich realizację z funduszy celowych. Część działań ochronnych, za które odpowiedzialne zostało wskazane PLG LP Nadleśnictwo Ustroń będzie finansowane ze środków tej jednostki lub z funduszy celowych.

Konsultacje

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewniła możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń planu zadań ochronnych – do prac nad planem zostali zaproszeni przedstawiciele gminy, starostw, rolników, leśników, gospodarujących wodami, zarządzający drogami, a także naukowcy i przedstawiciele ekologicznych organizacji pozarządowych. Przygotowując projekt zarządzenia wzięto także pod uwagę wnioski i uwagi zgłoszone przez ww. zainteresowanych.

Mając na względzie art. 28 ust 4 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu dokumentu na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Fakt przystąpienia do sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001 podano do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie ogłoszenia z 31 stycznia 2012 r. na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, a także poinformowanie właściwych terenowo jednostek samorządowych, jednostek administracji Lasów Państwowych, organizacji pozarządowych oraz pozostałych zidentyfikowanych zainteresowanych.

Do publicznej wiadomości, poprzez obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 7 listopada 2013r. podano również informację o sporządzeniu projektu przedmiotowego zarządzenia. W obwieszczeniu poinformowano o możliwości i sposobie zgłaszania uwag podając, że winny być one wnoszone do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska lub za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Komunikacyjnej (PIK) w terminie 21 dni.

Obwieszczenie to zamieszczono na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, a także przekazano do właściwych miejscowo Urzędów Gmin w Dębowcu, Goleszowie, Jasienicy i Urzędu Miasta w Skoczowie.

W wyznaczonym terminie wpłynęły uwagi zgłoszone przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska dotyczące treści zarządzenia oraz zapisów załącznika nr 4 i 5 do zarządzenia.

Uwaga odnośnie do treści zarządzenia dotyczyła usunięcia nawiasu z tytułu zarządzenia, w którym znajdował się kod obszaru. Uwaga ta została uwzględniona.

Uwaga odnośnie do załącznika nr 4 do zarządzenia wskazywała na konieczność dopisania do celów działań ochronnych wszystkich siedlisk przyrodniczych (*7220, 9130, 9170, *91E0) minimalnej powierzchni, na której utrzymywane będą te siedliska w obszarze. Wobec tego do każdego celu „utrzymanie siedliska w obszarze” dopisano aktualne powierzchnie danego siedliska. Druga uwaga odnośnie do załącznika nr 4 wskazywała na konieczność przeformułowania celu działań ochronnych dla siedliska 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*, związanego z usuwaniem gatunków ekspansywnych i inwazyjnych.

W związku z tym cel ten został określony jako „dążenie do poprawy wskaźników „Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych” i „Obce gatunki inwazyjne””.

Przekazano również uwagi odnośnie do załącznika nr 5. Pierwsza uwaga dotyczyła działania związanego z opracowaniem planów nawozowych dla gruntów położonych w granicach zlewni topograficznych cieków. Wskazano na konieczność wyjaśnienia sposobu wdrożenia tego działania oraz weryfikacji jego częstotliwości. Zgodnie z złożeniami przyjętymi w wyniku prac nad planem, działanie to dotyczyć będzie działek położonych w granicach zlewni topograficznych cieków, w obrębie których występują płaty siedliska 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*. Działanie to ma na celu określenie wskazań do stosowania nawozów na tych działkach, na poziomach niepowodujących spadku dochodów z upraw przy jednoczesnym wyeliminowaniu ryzyka przedostawania się nadmiarów nawozów do źródeł. Ww. zadanie skorelowane jest z działaniem zakładającym prowadzenie badań jakości gleb i wód w źródłach. Na podstawie badań gleb opracowane zostaną wskazania do nawożenia. Mając na względzie powyższe uwagi GDOŚ zmieniono zapis działania, który przyjął formę „Opracowanie wskazań do stosowania nawozów na działkach położonych w obrębie obszaru.”. Jednocześnie zmieniono jego częstotliwość przyjmując, że będzie ono wykonywane co 3 lata, począwszy od trzeciego roku obowiązywania planu.

Następna uwaga wskazywała, że działanie polegające na wykonaniu badań składu chemicznego gleb i wód powinno zostać przesunięte do grupy działań związanych z monitoringiem stanu ochrony siedliska. Po przeanalizowaniu tego wskazania stwierdzono, że jest to jednak działanie związane z uzupełnieniem stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony, gdyż będzie ono ukierunkowane na potwierdzenie lub wykluczenie zagrożeń dla siedliska 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*. Zmieniono również częstotliwość tego działania w związku ze zmianą częstotliwości opracowywania wskazań do stosowania nawozów. Przewidziano minimum 2 cykle badań co pozwoli na osiągnięcie zakładanych celów tj. opracowania wskazań do nawożenia oraz identyfikacji źródeł zanieczyszczeń.

W kolejnej uwadze wskazano na możliwość niezastosowania się przez właścicieli lub użytkowników gruntów do opracowanych dawek nawozowych oraz poproszono o wyjaśnienie sposobu rekompensowania ewentualnych strat wynikających ze stosowania mniejszych dawek. W wyniku prac nad planem założono, że działanie to może nie być wdrożone w całości, dlatego wskazano je jako działanie fakultatywne. W przypadku niestosowania opracowanych dawek zachodzić będzie ryzyko przedostawania się nadmiarów nawozów do wód, negatywnie oddziałując na proces wytracania się martwic wapiennych. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zakłada jednak, że rolnicy przystaną na opracowane wskazania, gdyż z założenia nie mają one ograniczyć dochodów z upraw a jedynie ograniczyć ilość nawozów niewykorzystywanych przez rośliny.

Następna uwaga wskazywała na konieczność rozważenia wpisania Polskiego Związku Łowieckiego jako podmiotu współodpowiedzialnego za działanie związane z monitorowaniem obecności dzików i szkód przez nie wyrządzanych w części obszaru w gminie Golezów. Mając na względzie stanowisko PZŁ wyrażone przy opracowywaniu planów zadań ochronnych zdecydowano nieuwzględnianiu tej uwagi, gdyż Związek dopuszcza umieszczenie go jako podmiotu współodpowiedzialnego za działania ochronne pod warunkiem sformułowania w planie zapisów o zapewnieniu ich finansowania, co jest niezgodne z założeniami planu. Należy jednak zaznaczyć, że przy realizacji tego działania RDOŚ w Katowicach będzie się zwracała do PZŁ z prośbą o przekazanie danych, niezbędnych do jego wykonania.

Kolejna uwaga dotyczyła konieczności wyjaśnienia na czym polega kontrola kameralna w ramach monitoringu działań ochronnych zaplanowanych dla wszystkich siedlisk przyrodniczych. W związku z wątpliwościami przy interpretacji tego zapisu został on zmieniony.

W odniesieniu do siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) wskazano na zasadność zmiany nazwy działania związanego z ograniczeniem rozprzestrzeniania się gatunku inwazyjnego – niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* oraz konieczność

doprecyzowania terminu jego mechanicznego usuwania. Zgodnie z sugestią zapis ten został zmieniony a termin doprecyzowany.

Ponadto w wyniku analizy dokumentu poddanego konsultacjom społecznym stwierdzono, że w odniesieniu do załącznika 4. do zarządzenia właściwszym kodem dla określenia braku zagrożeń istniejących w stosunku do siedlisk 9130 żywnych buczyn i 91E0 łągów będzie kod „Brak zagrożeń i nacisków X”. Natomiast w odniesieniu do załącznika 5. do zarządzenia stwierdzono konieczność dopisania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach jako podmiotu współodpowiedzialnego za realizację działania związanego w usuwaniem orurowań i prowizorycznych urządzeń ujmujących wpływ wód.

W związku z art. 59 ust. 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) przedmiotowy plan zadań ochronnych, jako akt prawa miejscowego został uzgodniony przez Wojewodę Śląskiego pismem z 24 grudnia 2013 r. Nr IFIII.710.59.2013.

Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Akt normatywny wpłynie korzystnie na rynek pracy, gdyż zwiększy się zapotrzebowanie na usługi porośrodowiskowe związane z utrzymaniem obszaru ochrony.

Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Akt normatywny nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Akt normatywny nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.